

"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה:" (כח-י)

הנה פרשה זו מלאה תוכחות ומוסר לאדם משעת לדתו עד צאתו מן העולם, פרשה זו מדברת על הנשמה בבואה לעולם, ככתוב ויצא יעקב מבאר שבע, יעקב זו הנשמה, באר שבע זה מקום שמשם יוצאות הנשמות לאויר העולם, שבע, על השבועה שנשבעת הנשמה לקיים את התורה ולא לעבור עליה חס ושלום, כדאיתא בזהר הקדוש על פסוק ונפש כי תחטא עין .ס.

ויצא יעקב, פרש רש"י שכל זמן שהצדיק נמצא בעיר הוא זיוה הוא הדרה של העיר כיון שיצא הצדיק מן העיר אז מסתלק ההוד הזיו וההדר מן העיר, וזה שכתוב וילך חרנה, והיה צריך להיות כתוב וירד חרנה, שהרי ידוע שארץ ישראל גבוהה מכל הארצות, אלא מכיון שצדיק בכל מקום שהוא נמצא הוא גבוה ברוחניות, לכן אין לומר עליו לשון ירידה, אבל ברשע העניין הוא הפך מהצדיק ויצא יעקב וכו'. וילך חרנה הולך לחרון אפו של הקדוש ברוך הוא הינו בעולם הזה להלחם עם יצר הרע ורוחות רעות למיניהם.

וכשיצא יעקב מבאר שבע קרא עשו לבנו אליפז ואמר לו בסתר קח את חרבך ורד מהר אל הדרך ששם עומד יעקב לצאת, ותקדים ותהרגו ותזרוק גויתו אל אחד ההרים ותקח כל רכושו ותחזור הביתה. ואליפז זה שהיה בחור בן י"ג שנה, ושהיה גבור גדול ואיש מלחמה, לקח עמו עשרה לוחמים ורדפו אחרי יעקב והשיגו אותו בהר שממול שכם. ויעקב משראה אותו מרחוק נשאר עומד במקומו לראות מי הוא הבא. וכשנתקרב אליפז שלף חרבו הוא ואנשיו והתייצב בפני יעקב. שאל אותו יעקב למה באתם חמושים, ורוצה אני לדעת לשם מה באתם. אמר לו אליפז כך ציווה עלי אבא ואיני יכול להמרות פיו, משראה יעקב שהוא במצב ביש החליט להערים על אליפז ואמר לו אני נותן לך את כל נכסיי הן שלי והן אלו שנתנו לי אבי ואמי, ובלבד שתשאיר אותי בחיים. וייחשב הדבר שקיימת מצוות אביך, שהרי עני חשוב כמת. והקב"ה נתן חנו בעיני אליפז והסכים לכך, ונתן לו כל רכושו ולא השאיר לו שום דבר ערך, ואפילו את מזונו לקח וחזר לביתו. ועשו כעס מאד כששמע שהניח אותו בחיים. וכששמע שלקח כל רכושו נרגע מעט, כי הסביר לו שעני חשוב כמת.

יהודי תמיד צריך להתפלל על כלל ישראל שנצליח בגשמיות כדי שנוכל לעבוד את הקב"ה ברוחניות בישוב דעת ולא בצער

שנאמר: "וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לִלְבָּשׁ:" (כח-כ)

בעת שנערכה סעודת נשואיו של נכד האדמו"ר "בעל התניא", קם הרבי וכמנהגו נשא אחול בזו הלשון: "ה' יתברך יעזור בגשמיות וברוחניות". כונתו היתה, כי הודות לכך שיהיו הצרכים הגשמיים – אפשר יהיה לפעול גם ברוחניות.

נכח במקום אחד מגדולי הצדיקים, ולשמע האחול פנה אל "בעל התניא" ושאל: "כיצד יתכן שגשמיות תקדם לרוחניות?"

השיבו "בעל התניא": "הן כך מצאנו אצל יעקב אבינו, שנאמר: 'וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לִלְבָּשׁ...וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים' – הרי שהקדים גשמיות לרוחניות.

אך הצדיק המשיך ושאל: "האם נתן להשוות את הגשמיות של יעקב אבינו לזו שלנו?"

ענה לו "בעל התניא": "וכלום נתן להשוות בין הרוחניות שלנו לזו של יעקב אבינו?!"

(מעשיהם של צדיקים)

ישראל לסגולתו

סגלה להעלות אביו ואמו מגיהנם

עניית אמן? הא שמייה רבא יש בה כח גדול להעלות הנשמות מגיהנם, כמובא ב"אור זרוע" (ח"ב הלכות שבת סימן נ') הספור מרבי יעקבא שהצילו לאותו רשע שפגטר והיה נדון בדינים קשים ונוראים, על ידי שלמדו את בנו לומר קדיש, כל כך הוא כח הקדיש, שפאשר האדם חפץ באמת ובכונה שיגדל כבוד ה' בעולם ומכבד הוא בענייתו "אמן יהא שמייה רבא" את ה' הנכבד והנורא, אזי כל כך הנחת רוח לה' מזה האיש עד שפועלת זכותו אף על אביו שהביאו לעולם להצילו מפל מיני פרעניות בעולם העליון. (הרב יעקב ישראל לוגאסי)

הכנסת אורחים

ג כשאתה רואה שקרן, תדע, שגם המנהיג של האיש הזה שקרן.

לשמור על גדרי הצניעות (המשך)

יש להזהיר את בנות הבית, שלא יגביהו את קולן בשעה ששרים "שלום עליכם" לפני הקידוש, וכשרים שירי שבת, מפני שקול באשה ערוה, ואסור לאורחים לשמוע את קולן.

(בגמרא ברכות כד.) אמר שמואל, קול באשה ערוה, שנאמר: "כי קולך ערב ומראך נאוה. ופירש רש"י, שמזה ששיבח הכתוב את קול האשה, משמע מזה שיש בשמיעת קולה תאוה. ובהגהות מימוניות (פ"ג מה' ק"ש הט"ז) כתב בשם רבינו חננאל, שאף על גב שאין הקול נראה לעינים, הרהור מיהא איכא. ע"כ. וכן פסק השולחן ערוך (אבן העזר סימן כא סעיף א), שאסור לשמוע קול ערוה. ועיין בשו"ת משנה הלכות (חלק ז סימן רלח).

משהו לנשמה

בנתיים ישועה קטנה

הרב הצדיק ר' מנדל מוויזניצא ז"ל סיפר שחסיד אחד בא פעם לרב הקדוש ר' לוי יצחק מברדיצ'וב ז"ל, וסח לפניו דאגתו, כי מצבו רע מאוד, והוא בעל החוב גדול, והעולם עדיין אינו יודע מזה, כי עד עתה היה איש עשיר, ועתה איבד את כספו בעסקים רעים, ועדיין לא נשמע בין החיים דבר אסונו. אמר לו הרב הקדוש:

דעתי שתקנה שטר הגרלה, ואי"ה תושע מזה.

אמר לו החסיד:

אמנם, איני מפקפק, חלילה, שהבטחת הרבי תתקיים, אך מי יודע מתי, שהרי דרך שטרי ההגרלות שכמה שנים עוברות לפעמים עד שיזכו, ובין כה וכה יתחילו בעלי החובות לנגוש אותי, וגם יש לי בת שהגיעה לפרקה ואני צריך להשיאה.

הבטיח לו ר' לוי יצחק, שהשי"ת יזמין לו במהרה מעות, גם קודם שיזכה בהגרלה.

החסיד קיים, כמובן, את דברי הצדיק וקנה שטר הגרלה. כאשר נסע לביתו, הגיע בדרך למלון אחד, ונטה לשם ללון. בלילה סר למלון שר גדול אחד שנסע במרכבה לדרכו, ואף הוא נתעכב ללון שם. בלילה חלם השר, כי במלון הזה נמצא עכשיו איש יהודי שיש לו שטר הגרלה שמזלו טוב, ועליו להשתדל להחליף את השטר שיש לו בשטר של היהודי, כי השטר של היהודי ודאי יזכה, ושלו אינו שווה כלום. וייקץ השר והנה חלום, ויישן ויחלום שנית כזאת, אז עמד ממשכבו, וציווה למשרתו שיחקור אם יש כאן איזה יהודי זר, ואם הימצא יימצא יקרא אותו אליו. המשרת הלך ומצא את היהודי, והביאו לפני השר. שאלו השר אם יש לו שטר הגרלה, והשיבו שכן. אמר לו השר: גם אני יש תחת ידי שטר כזה, בוא נא ונחליף בינינו את השטרות, ואני אוסיף לך על שווי כמה זהובים.

סירב היהודי לעשות כן ואמר: הוסיף לו השר עד אלף זהובים ובלבד שיחליף עמו והיהודי עומד בסירובו. אז קם השר בחמתו, וציווה למשרתו שיקח מהיהודי את השטר בחזקה. המשרת עשה כן, תקף את היהודי והוציא ממנו בכוח את השטר, ומסר לשר. אמר השר ליהודי: בכל זאת אינני רוצה לגזול אותך, ולכן הנני נותן לך את אלף הזהובים שהצעתי לפניך, וגם את שטר ההגרלה שלי.

קיבל החסיד בעל כרחו את הכסף עם השטר של השר ואמר "גם זו לטובה", ונסע לביתו והשיא את בתו בהרחבה. לא ארכו הימים, והשטר שמסר השר ליהודי בעל כרחו זכה בהגרלה סכום גדול. ונסע החסיד לברדיצ'וב, לקבל פני רבו. אמר לו הצדיק: ראיתי כי מזלך הושפל עד לעפר, והוכרחתי לשלוח את בעל החלומות שידבר על לב השר שיחליף איתך את השטר שלו, כי ראיתי שהשטר שלו יזכה ולא שלך, ואלף הזהובים שהוסיף לך הוא, משום שאמרת כי אתה מוכרח תיכף להשיא את בתך, לכן מתחילה היתה לך ישועה קטנה, ואחרי כן באה הישועה הגדולה.

נסע החסיד לביתו, ונעשה עשיר גדול יותר משהיה בתחילה.

כשסיים הרב הצדיק מוויזניצא את הסיפור, אמר: לזה כיון הקב"ה באמרו ליעקב אינו "כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך", שלכאורה קשה: מאי "עד אשר עשיתי", וכי אחרי שיקיים הבטחתי יעזוב אותי? והלא אי אפשר להתקיים אפילו רגע אחד בלי השגחתו יתברך, אבל הפירוש הוא: אפילו עד שתבוא הישועה הגדולה גם כן לא אעזבך, ותהיה לך בינתיים ישועה קטנה. (אמרי חן)